

Кредна система.

При настъпването на Кредния периодъ почти цѣла Северна България е била залъна отъ водитѣ на едно пространно море, което споредъ естеството на наслагитѣ си изглежда да е било повечето дълбоко, отколкото плитко. Това море, което е идвало отъ северо-западъ и се е разпростирало къмъ изтокъ, преминавало е границитѣ на Дунава и къмъ северъ е достигало до Карпатскитѣ предѣли. Южнитѣ граници на това море се сходятъ почти съ най-голѣмитѣ Балкански височини, което дава да се мисли, че релефа на нашата Старопланинска верига като да е билъ малко или много очертанъ още преди настъпване на Кредния периодъ. Това Кредно море наслагвало е най-първо Валанжиенски и Хотривски пластове, а по после и Баремски.

Движенията на моретата презъ Горна Крета могатъ така да се очертаятъ въ България.

При великата трансгресия презъ Ценоманската епоха, голѣма частъ и отъ нашето отечество е била отново наводнена. Следитѣ на тая трансгресия се намиратъ днесъ на много мѣста въ Централна България, северно отъ Балкана, както и въ самата Източна и Централна Стара планина. Въ първия случай морето е наслагало главно варовици, а въ самия Балканъ, понеже водитѣ на морето не сж били дълбоки, сж се приближавали къмъ брѣговетѣ, оставили сж главно пѣсъчници. Водитѣ на Ценоманското море ограничили сж се само въ севернитѣ предѣли на царството и нигде тѣ не сж прекрачили тая граница.

Презъ следующата епоха морето се поотегля отъ България и само единъ ржавъ отъ туронското море достига отъ северъ въ Централна България и остава следитѣ си на югъ отъ Тученишката долина при Плѣвенъ.

Съ настъпването на Сенонъ, водитѣ на сенонското море наводняватъ отъ начало голѣма частъ отъ Шумненскитѣ и Провадийскитѣ околности, а по-после сжщитѣ се разпростираатъ въ Никополско, Плѣвенско, Орѣховско и Врачанско. Въ това море фаунитѣ отъ срѣдно европейската и северната областъ сж достигали до предѣлитѣ на Голѣма Камчия, когато на югъ отъ тая рѣка сж констатирани въ сенонскитѣ води само фауни отъ п-топло море изъ срѣдиземноморскитѣ